

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

503

Vragen van het lid **De Mos** (PVV) aan minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer over de opnieuw in opspraak geraakte «hockeystickcurve». (Ingezonden 8 oktober 2009)

1

Bent u bekend met de berichten «Flawed climate data»¹ en «Nieuw schandaal dreigt rond hockeystickcurve»?²

2

Bent u op de hoogte van het feit dat de «hockeystickcurve» van Michael Mann, waarbij de warme middeleeuwse periode en de kleine ijstijd opzettelijk zijn weggelaten waardoor het lijkt dat de mens verantwoordelijk is voor klimaatverandering, de basis is voor de paniekrapportage aangaande het klimaat van het VN-klimaatpanel IPCC?³ Zo ja, kunt u uiteenzetten welke wijzigingen u heeft doorgevoerd in uw beleid nu deze manipulatie, ook gebruikt in de film van Al Gore, aan het licht is gekomen?

3

Bent u op de hoogte van een nieuw geval van selectief winkelen om de publieke opinie te beïnvloeden, namelijk het op zodanige wijze selecteren van boomringgegevens over de laatste eeuw dat er een

grafiek ontstaat die een sterke temperatuurstijging laat zien? Kunt u garanderen dat u door al dit selectieve gewinkel heen prikt en objectief naar het klimaatbeleid blijft kijken?

4

Deelt u de mening dat, wanneer blijkt dat door het IPCC opzettelijk gebruik wordt gemaakt van foutieve informatie waarop beslissingen worden genomen aangaande het klimaatbeleid, de Nederlandse overheid het IPCC moet uitsluiten als gesprekspartner aangaande het klimaatbeleid. Zo nee, waarom niet?

¹ Financial Post, 2 oktober 2009: «Flawed climate data».

² De Dagelijkse Standaard, 30 september 2009: «Nieuw schandaal dreigt rond hockeystickcurve».

³ Intergovernmental panel on climate change.

Antwoord

Antwoord van minister **Cramer** (Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer) (ontvangen 29 oktober 2009)

1

Ja.

2

Ja, ik ben op de hoogte van deze kritiek op de Hockeystickcurve naar aanleiding van de publicatie van het Derde Assessmentrapport van IPCC in 2001. Deze kritiek is achterhaald. Vele studies na IPCC 2001 wijzen op een

verloop van de temperatuur op het noordelijk halfrond dat grosso modo overeenkomt met de Hockeystickcurve van Michael Mann. Hoewel de meeste temperatuurreconstructies sterkere schommelingen laten zien, vooral in de periode rond 1400, is de conclusie van het Vierde Assessmentrapport van het IPCC (2007) robuuster geworden: de gemiddelde temperatuur in de laatste 50 jaar is waarschijnlijk de hoogste van alle 50 jaar tijdvakken in de afgelopen 1300 jaar. Over de menselijke invloed is het IPCC rapport (2007) eveneens helder: Het grootste deel van de waargenomen temperatuurstijging in de tweede helft van de 20e eeuw is zeer waarschijnlijk het gevolg van de toename van de uitstoot van broeikasgassen door de mens. Er is dus geen aanleiding om wijzigingen in het staande beleid aan te brengen, dat onder meer op deze uitspraken van IPCC gebaseerd is.

3

Zie antwoord op vraag 4.

4

De rapporten van het IPCC komen via een zorgvuldig proces tot stand. Zij zijn gebaseerd op de beschikbare peer-reviewed wetenschappelijke literatuur, die systematisch wordt geanalyseerd door wereldwijde teams van honderden onafhankelijke auteurs. De rapporten ondergaan een stringent review-proces met

duizenden reviewers. De uitspraken worden zeer zorgvuldig gewikt en gewogen in ene transparant proces onder toezicht van alle VN lidstaten, en worden voorzien van onzekerheidsmarges voor die gebieden waarover nog onzekerheid of controverses bestaan. Dit geeft mij de overtuiging dat het proces voldoende waarborgen biedt dat er niet selectief wordt gewinkeld en dat het IPCC een betrouwbare wetenschappelijk basis biedt voor het klimaatbeleid.